R A P O R T

NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego uzupełniający opinię

GRUPY KAPITAŁOWEJ ”FERRUM” S. A.

w Katowicach, ul. Porcelanowa 11

---

1. ***Badaniem objęto skonsolidowane sprawozdanie finansowe*** za okres od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 31 grudnia 2008 r. w okresie od dnia 13 marca 2009 r. do dnia 25 marca 2009 r.

2. ***Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego*** przeprowadził biegły rewident **–** Anna Jeziorska-Hesse nr ewid. 9455/7065, zam. w Zawierciu, ul. Klonowa 7/31.

3. ***Skład Zarządu*** jednostki dominującej – ”Ferrum” S. A. w roku 2008 był następujący:

Prezesem Zarządu	był	pan Jan Waszczak
Wiceprezesem Zarządu	był	pan Tadeusz Kaszowski

4. ***Głównym Księgowym*** w roku 2008 był pan Stanisław Głowacki

5 ***Skład Rady Nadzorczej jednostki dominującej*** w okresie za który badano sprawozdanie finansowe był następujący:

- w okresie od 1.01.2008r. do 18.06.2008r.	Przewodniczący – Konrad Miterski, Z-ca Przewodniczącego – Jerzy Woźniak, Sekretarz – Sławomir Bajor, Członek – Krzysztof Jeznach, Członek – Dariusz Czech.
- w okresie od 18.06.2008r. do 31.12.2008r.	Przewodniczący – Konrad Miterski, Z-ca Przewodniczącego – Jerzy Woźniak, Sekretarz – Sławomir Bajor, Członek – Andrzej Krawczyk, Członek – Krzysztof Bilkiewicz.

6. Badanie zostało przeprowadzone przez biegłego rewidenta w oparciu o umowę nr 38/08/09 z dnia 17 lipca 2008 r. zawartą z MW RAFIN Marian Wcisło Biuro Usług Rachunkowości i Finansów Spółka Jawna z siedzibą w Sosnowcu, Al. Zwycięstwa 3, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych prowadzoną przez Krajową Izbę Biegłych Rewidentów pod nr 3076.

Umowa ta została zawarta w wykonaniu Uchwały Nr 2/VI/08 Rady Nadzorczej ”Ferrum” S.A. z dnia 26.06.2008 r. posiadającej upoważnienie wynikające z art. 20, ust. 2, pkt 1. Statutu ”Ferrum” S.A.

MW RAFIN Marian Wcisło Biuro Usług Rachunkowości i Finansów Spółka Jawna z siedzibą w Sosnowcu oraz biegły rewident badający sprawozdania finansowe są niezależni od badanej jednostki.

A. CZĘŚĆ OGÓLNA

I. Skład grupy kapitałowej

1. W skład grupy kapitałowej objętej skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym wchodzą:
   – jednostka dominująca – **”Ferrum” S.A.**
   – jednostka zależna – **Zakład Konstrukcji Spawanych Ferrum S. A.**

   Spółka zależna ZKS Ferrum S.A. do konsolidacji włączona jest metodą pełną.

2. ”Ferrum” S.A. oraz Zakład Konstrukcji Spawanych Ferrum S.A. nie zawarły umowy o utworzeniu podatkowej grupy kapitałowej w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

II. Charakterystyka jednostek grupy kapitałowej

”Ferrum” S.A. w Katowicach

Przedmiotem działalności było głównie:

- PKD 27, 22, Z, produkcja rur stalowych,
- PKD 28, 21, Z, produkcja cystern, pojemników i zbiorników metalowych,
- PKD 28, 51, Z, obróbka metali i nakładanie powłok na rury stalowe,
- PKD 28, 11, produkcja konstrukcji metalowych i ich części.

Faktyczny przedmiot działalności nie odbiegał od zarejestrowanego i zgodny był z numerem REGON i statutem spółki.

Podstawa prawna działalności

1. Akt notarialny z dnia 8.03.1995 r., repertorium A nr 2736/95, sporządzony przed notariuszem Pawłem Błaszczykiem w Kancelarii Notarialnej w Warszawie, ul. Długa 31 wraz aktami notarialnymi wprowadzającymi zmiany w statucie spółki.

2. Akty notarialne zmieniające treść statutu spółki – ostatnia zmiana z dnia 10.05.2007 r. aktem notarialnym sporządzonym przez notariusza Annę Słupińską-Mitas z kancelarii notarialnej w Katowicach przy ul. Mickiewicza 15 – repertorium A nr 7465/2007;

3. Ustawa z dnia 15.09.2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037 z późn. zmianami).

Spółka powołana została na czas nieokreślony.

Organ rejestrowy i data wpisu do rejestru

Wpis do Rejestru Przedsiębiorców dokonany został na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Katowicach Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 19 listopada 2001 r. – sygn. KA.VIII NS-REJ.KRS/603/04/821 pod numerem KRS 0000063239.

Rejestracja podatkowa i statystyczna

NIP	PL 6340128794	- wg zaświadczenia z dnia 25.02.2005 r.
REGON	272581760	- wg zaświadczenia z dnia 02.02.2005 r.

Wysokość kapitału podstawowego:

Na dzień 31.12.2008 r. kapitał podstawowy wynosił 75.838.648,68 zł. Stanowiły go wyłącznie akcje zwykłe na okaziciela w ilości 24.543.252 szt., o wartości nominalnej 3,09 zł. każda.

Struktura akcjonariatu na 31.12.2008 r. przedstawiała się j. n.:

Akcjonariusze	*Ilość akcji*	Udział % ilości akcji
- BSK Return S.A. wraz z jednostkami z grupy kapitałowej	7.817.148	31,85
- Nystal S.A.	6.167.418	25,13
- pozostali akcjonariusze	10.558.686	43,02
Razem:	24.543.252	100,0

Każdej akcji odpowiada jeden głos na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki ”Ferrum” S.A.

Zakład Konstrukcji Spawanych Ferrum S. A. w Katowicach

Przedmiotem działalności było głównie:

- PKD 24,20,Z, produkcja rur, przewodów, kształtowników zamkniętych i łączników,
- PKD 25,11,Z, produkcja konstrukcji metalowych i ich części,
- PKD 25,29,Z, produkcja pozostałych zbiorników, cystern i pojemników metalowych,

- PKD,25,61,Z, obróbka metali i nakładanie powłok na metale,
- PKD 25,94,Z, produkcja złączy i śrub,
- PKD 28,29,Z, produkcja pozostałych maszyn ogólnego przeznaczenia.

Faktyczny przedmiot działalności nie odbiegał od zarejestrowanego i zgodny był z numerem REGON i statutem spółki.

Podstawa prawna działalności

1) Akt notarialny z dnia 3.12.2007 r. – repertorium A nr 6262/2007 sporządzony przez notariusza Halinę Mikołajczyk, KN w Katowicach, ul. Młyńska 5/4; sprostowany dnia 4.12.2007 r. – repertorium A nr 6280/2007;
2) Akty notarialne zmieniające treść statutu spółki – ostatnia zmiana z dnia 19.06.2008 r. – repertorium A nr 4528/2008 sporządzony przez notariusza Halinę Mikołajczyk, KN w Katowicach, ul. Młyńska 5/4;;
3) Ustawa z dnia 15.09.2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. Nr 94, poz. 1037 z późn. zmianami).

Spółka powołana została na czas nieoznaczony.

Organ rejestrowy i data wpisu do rejestru

Wpis do Rejestru Przedsiębiorców dotyczący zmiany formy prawnej ze spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na spółkę akcyjną w Krajowym Rejestrze Sądowym dokonany został dnia 23 stycznia 2008 roku na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego – sygn. KA.VIII NS-REJ.KRS/411/08/150.

Zakład Konstrukcji Spawanych Ferrum Spółka Akcyjna z siedzibą w Katowicach wpisany został pod numerem KRS 0000297390.

Rejestracja podatkowa i statystyczna

NIP	PL 9542392521	- zaświadczenie z dnia 9.05.2008 r.
REGON	277682192	- zaświadczenie z dnia 04.02.2008 r.

Wysokość kapitału zakładowego

Kapitał podstawowy na dzień 31.12.2008 roku wynosi 10.000.000,00 zł. Stanowią go akcje w ilości 1.000.000 szt., o wartości nominalnej 10,00 zł. każda.

III.	**Zatrudnienie ogółem – średniookresowe**	665	osób
	w tym:		
	- w jednostce dominującej	450	osób
	- w jednostce zależnej	215	osób

IV. Podstawa prawna sporządzenia i badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego:

1. Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej promulgowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej Nr 1606/2002 z dnia 19 lipca 2002r. w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości
3. Rozporządzenie Komisji Europejskiej Nr 1725/2003 z dnia 29 września 2003r., przyjmujące określone międzynarodowe standardy rachunkowości (wraz z późniejszymi zmianami)
4. Ustawa o rachunkowości z dnia 29.09.1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r., nr 76, poz. 694 z późn. zmianami) w zakresie nie objętym uregulowaniami międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej;
5. Międzynarodowe Standardy Rewizji Finansowej.

V. Informacje n/t powiązania kapitałowego jednostki dominującej z Zakładem Konstrukcji Spawanych Ferrum S.A.:

- ilość akcji 1.000.000 sztuk,
- wartość akcji na koniec okresu 10.000 tys. zł.,
- suma bilansowa na koniec okresu 40.759 tys. zł.,
- udział procentowy w sumarycznym zestawieniu spółek konsolidowanych 11,61 %,
- przychody ze sprzedaży, pozostałe przychody oraz przychody finansowe za okres od 1.01.2008 r. do 31.12.2008 r. 72.824 tys. zł.,
- udział procentowy w sumarycznym zestawieniu spółek konsolidowanych 19,10 %,
- wynik finansowy brutto za okres od 1.01.2008 r. do 31.12.2008 r. 6.773 tys. zł.,
- udział procentowy w sumarycznym zestawieniu spółek konsolidowanych 35,48 %,

VI. Informacje dotyczące wpływu osób pełniących funkcje kierownicze w jednostce dominującej na pozostałe jednostki.

Prezes Zarządu ”Ferrum” S.A wchodzi w skład Rady Nadzorczej spółki Zakład Konstrukcji Spawanych Ferrum S.A.

W skład Zarządu Zakładu Konstrukcji Spawanych Ferrum S.A. nie wchodzą osoby sprawujące funkcji kierownicze w ”Ferrum” S.A.

VII. **<u>Skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej, w której jednostką dominująca jest ”Ferrum” S.A. w Katowicach za 2007 rok:</u>**

1. Było badane przez MW RAFIN Marian Wcisło Biuro Usług Rachunkowości i Finansów Sp. J. z siedzibą w Sosnowcu, Al. Zwycięstwa 3 i uzyskało opinię bez zastrzeżeń. Obejmowało ono sprawozdanie finansowe jednostki dominującej oraz zależnej.
2. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 2007 grupy kapitałowej ”Ferrum” S.A. z siedzibą w Katowicach zostało zatwierdzone przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki ”Ferrum” S.A. Uchwałą nr IV/2008 w dniu 18 czerwca 2008 roku.
3. Sprawozdanie skonsolidowane zostało ogłoszone w Monitorze Polskim ”B” Nr 1927, poz. 10.917 z dnia 4 grudnia 2008 r.
4. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za 2007 rok Grupy Kapitałowej, w której jednostką dominującą jest ”Ferrum” S.A. w Katowicach wraz ze sprawozdaniem z działalności oraz opinią, raportem z badania i aktami notarialnymi zatwierdzającymi powyższe sprawozdania złożono w Sądzie Rejonowym w Katowicach – rejestracja nastąpiła w dniu 26.06.2008 r.

VIII. **<u>Wniosków i zaleceń biegłych rewidentów z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy nie było.</u>**

IX. **<u>Objęte badaniem skonsolidowane sprawozdanie finansowe</u>** sporządzone za okres od 01.01.2008r. do 31.12.2008 r., tj. na dzień bilansowy 31.12.2008 r. składa się z:

a) skonsolidowanego bilansu sporządzonego na dzień 31.12.2008 r., który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę **340.529 tys. zł.**
b) skonsolidowanego rachunku zysków i strat za rok obrotowy od 01.01.2008r. do 31.12.2008r., wykazującego zysk netto w kwocie **10.582 tys. zł.**
c) zestawienia zmian w skonsolidowanym kapitale własnym wykazującego zwiększenie kapitału własnego o kwotę **48.501 tys. zł.**
d) skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych wykazującego zwiększenie stanu środków pieniężnych netto o sumę **47 tys. zł.**
e) informacji dodatkowych o przyjętych zasadach rachunkowości oraz innych informacji objaśniających.

X. **<u>Kierownik jednostki dominującej</u>** złożył wszystkie żądane przez biegłego rewidenta oświadczenia, wyjaśnienia i informacje.

W trakcie badania nie nastąpiły ograniczenia zakresu ani metod badania.

XI. Badanie sprawozdań finansowych jednostek objętych konsolidacją:

1. Sprawozdanie finansowe za rok 2008 jednostki dominującej było przedmiotem badania przeprowadzonego przez MW RAFIN Biuro Usług Rachunkowości i Finansów Spółka Jawna z siedzibą w Sosnowcu w oparciu o umowę nr 37/08/09 z dnia 17 lipca 2008 r., w wyniku którego wydana została opinia bez zastrzeżeń.
2. Sprawozdanie finansowe za rok 2008 jednostki zależnej objętej konsolidacją metodą pełną było przedmiotem badania przeprowadzonego przez MW RAFIN Biuro Usług Rachunkowości i Finansów Spółka Jawna z siedzibą w Sosnowcu w oparciu o umowę nr 40/08/09 z dnia 4 sierpnia 2008 r., w wyniku którego została wydana opinia bez zastrzeżeń.

XII. Struktura podmiotowa i metody konsolidacji sprawozdań finansowych

Jednostka dominująca objęła konsolidacją Zakład Konstrukcji Spawanych Ferrum S.A. metodą pełną.

B. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA RAPORTU

Prawidłowość stosowanego systemu rachunkowości

1. Jednostka dominująca i jednostka zależna posiadają aktualną dokumentację opisującą przyjętą przez nie politykę rachunkowości zgodną z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.

   Przyjęte przez jednostki grupy kapitałowej zasady rachunkowości są stosowane w sposób ciągły. Księgi rachunkowe zostały prawidłowo otwarte na podstawie prawidłowo sporządzonych bilansów zamknięcia.
2. Spółki określiły, że rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy, a okresami sprawozdawczymi są miesiące kalendarzowe.
3. Jednostki objęte konsolidacją przyjęły jednakowe metody wyceny aktywów i pasywów oraz sporządzania sprawozdań finansowych zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości, zachowując porównywalność i możliwość sporządzenia poprawnie konsolidacji. W jednostkach przyjęta została zasada sporządzania rachunku zysków i strat metodą porównawczą, a rachunku przepływów pieniężnych – metodą pośrednią.

   Spółki, objęte skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym stosowały zasady i metody prowadzenia rachunkowości warunkujące prawidłowość sporządzenia dokumentacji konsolidacyjnej i skonsolidowanego sprawozdania.

4. Systemy informatyczne spółki dominującej i spółki zależnej zapewniały pełną sprawność i zgodność wyników przetwarzania z dokumentacją oraz dowodami księgowymi.

5. Poprawność prowadzenia ksiąg rachunkowych w spółkach oraz ich zgodność z dokumentacją opisującą przyjęte zasady rachunkowości była przedmiotem badania jednostkowych sprawozdań finansowych.

   Ustalono, że jednostki posiadają poprawny system archiwowania dowodów księgowych i ksiąg rachunkowych, które są prowadzone w siedzibach spółek.

6. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe grupy kapitałowej ”Ferrum” S.A. za rok 2008 sporządzone zostało wg Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz związanych z nimi interpretacji ogłoszonych w formie rozporządzeń wykonawczych Komisji Europejskiej. Zastosowane zostały wszystkie MSSF i MSR obowiązujące na dzień bilansowy.

7. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz korekty i wyłączenia konsolidacyjne przeprowadzono zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości Nr 27 ‘Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe’.

8. Spółka dominująca posiada dokumentację konsolidacyjną, stanowiącą podstawę sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2008, na którą składają się:
   – jednostkowe sprawozdania finansowe spółek wchodzących w skład grupy kapitałowej,
   – wszelkie korekty i wyłączenia konsolidacyjne niezbędne do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego,
   – noty konsolidacyjne.

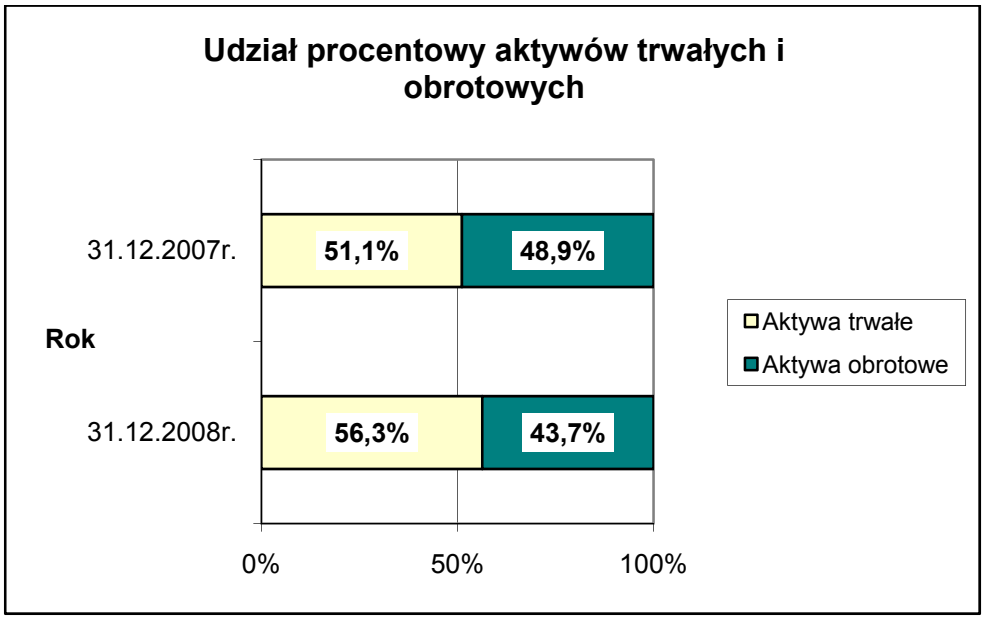
9. Sprawozdania jednostkowe spółek objętych konsolidacją były objęte badaniem przez biegłego rewidenta. Badania potwierdziły prawidłowość i rzetelność prowadzenia ksiąg rachunkowych, jak również wyceny i sporządzenia jednostkowych sprawozdań. Sprawozdania uzyskały pozytywne opinie.

C. OCENA AKTYWÓW I PASYWÓW ORAZ OCENA SYTUACJI FINANSOWEJ

1. Zmiana stanu aktywów (majątku) na 31.12.2008 r. w stosunku do stanu na 31.12.2007 r. oraz jego struktura są następujące:

w tys. zł

Składniki aktywów	31.12.2008r.		31.12.2007r.		Dynamika 2:4 w %
	kwota	struktura w %	kwota	struktura w %	
1	2	3	4	5	6
Aktywa trwałe	**191 785**	**56,3%**	**153 040**	**51,1%**	**125,3%**
1. Wartości niematerialne	4 869	1,4%	3 541	1,0%	137,5%
2. Rzeczowe aktywa trwałe	134 151	39,4%	135 406	39,8%	99,1%
3. Aktywa z tyt. odroczonego podatku dochodowego	5 365	1,6%	3 838	1,1%	139,8%
4. Aktywa finansowe	38 571	11,3%	1 375	0,4%	2805,2%
5. Należności długoterminowe	8 829	2,6%	8 880	2,6%	99,4%
Aktywa obrotowe	**148 744**	**43,7%**	**146 225**	**48,9%**	**101,7%**
1. Zapasy	80 166	23,5%	79 885	23,5%	100,4%
2. Należności z tyt. dostaw i usług	49 179	14,4%	49 761	14,6%	98,8%
3. Pozostałe należności	16 873	5,0%	14 100	4,1%	119,7%
4. Pochodne instrumenty finansowe	0	0,0%	0	0,0%	
5. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 526	0,7%	2 479	0,7%	101,9%
AKTYWA RAZEM	**340 529**	**100,0%**	**299 265**	**100,0%**	**113,8%**

Majątek grupy kapitałowej wg stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku, w porównaniu do stanu 31 grudnia 2007 roku zwiększył się o prawie 14%, wartościowo o 41.264 tys. zł.

Aktywa trwałe wzrosły o 23,5%, wartościowo o 38.745 tys. zł. Na wzrost wartości aktywów trwałych miało przede wszystkim wpływ przekwalifikowanie prawa wieczystego użytkowania gruntu do nieruchomości inwestycyjnej. W stosunku do roku poprzedniego, aktywa obrotowe pozostały na podobnym poziomie – wzrosły tylko o 1,7%.

Udział majątku trwałego w aktywach ogółem, w porównaniu do roku poprzedniego, zwiększył się o 5,2 punkty procentowe i o tyle zmniejszył się udział aktywów obrotowych.

W roku 2008 jedna złotówka zaangażowana w produkcyjnym rzeczowym majątku trwałym przynosiła 2,41 zł. wartości sprzedaży. W roku 2007 ta sama relacja wynosiła 2,25 zł.

2. <u>Zmiana stanu źródeł pochodzenia aktywów (majątku) na 31.12.2008 r. w stosunku do stanu na 31.12.2007 r. oraz jego struktura są następujące:</u>

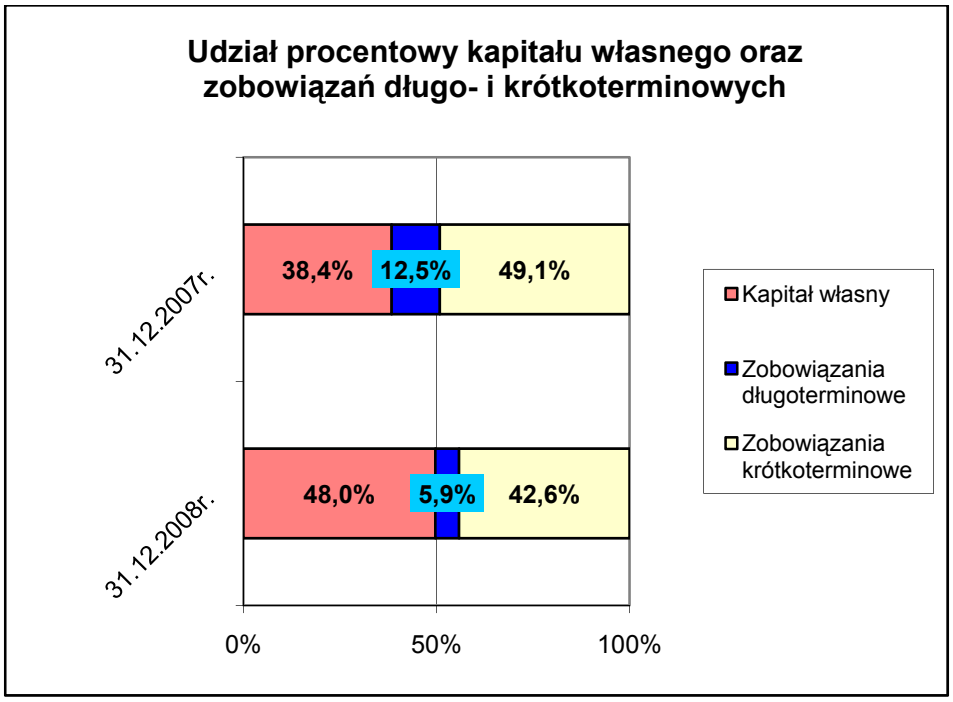
<u>w tys. zł</u>

Składniki pasywów	31.12.2008r.		31.12.2007r.		Dynamika 2:4
	kwota	struktura w %	kwota	struktura w %	w %
1	2	3	4	5	6
Kapitał własny	**163 413**	**48,0%**	**114 912**	**38,4%**	**142,2%**
1. Kapitał akcyjny	75 839	22,3%	37 919	12,7%	200,0%
2. Kapitał zapasowy	76 983	22,6%	66 435	22,2%	115,9%
3. Niepodzielony wynik finansowy	9	0,0%	-1 447	-0,5%	-0,6%
4. Zysk netto	10 582	3,1%	12 005	4,0%	88,1%
Zobowiązania długoterminowe	**20 161**	**5,9%**	**37 341**	**12,5%**	**54,0%**
1. Rezerwa z tyt. odroczonego podatku dochodowego	17 967	5,3%	9 695	3,2%	185,3%
2. Długoterminowe rezerwy na zobowiązania	1 535	0,5%	1 821	0,6%	84,3%
3. Kredyty i pożyczki	0	0,0%	3 513	1,2%	0,0%
4. Zobowiązania długoterminowe	659	0,2%	22 312	7,5%	3,0%
Zobowiązania krótkoterminowe	**156 955**	**42,6%**	**147 012**	**49,1%**	**106,8%**
1. Krótkoterminowe rezerwy na zobowiązania	2 253	1,8%	1 547	0,5%	145,6%
2. Kredyty i pożyczki	40 704	12,0%	38 817	13,0%	104,9%
3. Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	44 738	13,1%	47 847	16,0%	93,5%
4. Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	35 240	10,3%	57 986	19,4%	60,8%
5. Pochodne instrumenty finansowe	34 020	10,0%	815	0,3%	4174,2%
PASYWA RAZEM	**340 529**	**100,0%**	**299 265**	**100,0%**	**113,8%**

W porównaniu do stanu na 31.12.2007 r., kapitał własny na dzień 31.12.2008 r. wzrósł o 42,2%, wartościowo o 48.501 tys. zł. Na wzrost kapitału własnego w roku 2008 wpłynęły

wygenerowane zyski spółek objętych konsolidacją oraz rejestracja sądowa podwyższenia kapitału akcyjnego poprzez emisję akcji serii ”E” w spółce dominującej.

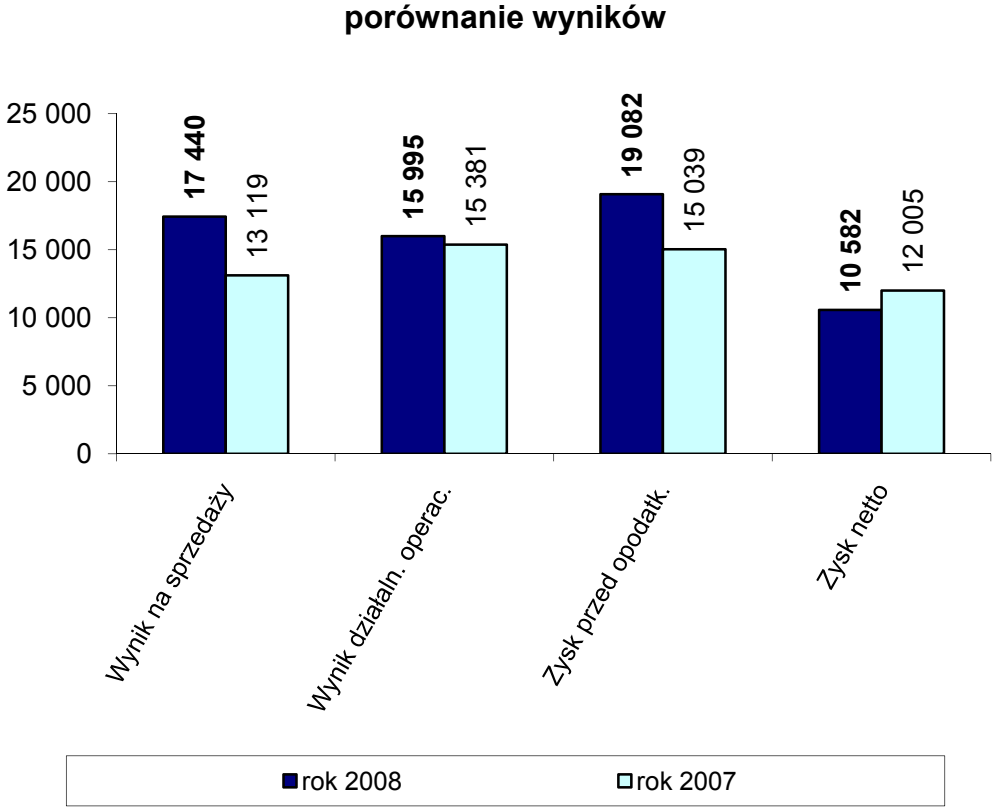
Pokrycie aktywów kapitałami własnymi na dzień 31.12.2008 r. wynosi 47,99% i w porównaniu do roku poprzedniego zwiększyło się o 9,64 punktów procentowych.

3. Wyniki finansowe w roku 2008 w stosunku do roku 2007 są następujące:

w tys. zł

L.p.	Treść	rok 2008 (+) zysk (-) strata	rok 2007 (+) zysk (-) strata	Wskaźnik (+) poprawa (-) pogorszenie	Wskaźnik % (3:4)
1	2	3	4	5	6
1.	Wynik na sprzedaży	**17 440**	**13 119**	4 321	132,9%
	- produktów	*16 035*	*12 697*	3 338	126,3%
	- towarów i materiałów	*1 405*	*422*	983	332,9%
2.	Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	-1 445	2 262	-3 707	-63,9%
	Wynik działalności operacyjnej	**15 995**	**15 381**	614	104,0%
3.	Wynik na przychodach i kosztach finansowych	3 087	-342	3 429	-902,6%
4.	Zysk przed opodatkowaniem	**19 082**	**15 039**	4 043	126,9%
5.	Podatek dochodowy	8 500	3 034		
6.	Zysk netto	**10 582**	**12 005**	-1 423	88,1%

Wynik na sprzedaży w grupie kapitałowej, w której jednostką dominującą jest ”Ferrum” S.A. w 2008 roku wyniósł 17.440 tys. zł. Wynik ten został zmniejszony nadwyżką pozostałych kosztów operacyjnych nad pozostałymi przychodami operacyjnymi w kwocie 1.445 tys. zł., generując zysk na działalności operacyjnej w wysokości 15.995 tys. zł. Po zwiększeniu o dodatni wynik z działalności finansowej w kwocie 3.087 tys. zł., rok 2008 zamknął się zyskiem przed opodatkowaniem w wysokości 19.082 tys. zł.

Po uwzględnieniu podatku dochodowego od osób prawnych:

- bieżącego w wysokości 1.755 tys. zł.,
- odroczonego w wysokości 6.745 tys. zł.,

zysk netto za rok 2008 ukształtował się w wysokości 10.582 tys. zł.

Znaczącymi wartościami w działalności finansowej były:

- przekwalifikowanie nieruchomości inwestycyjnej +38.198 tys. zł.
- nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi związana z realizacją i wyceną pochodnych instrumentów finansowych -33.171 tys. zł.

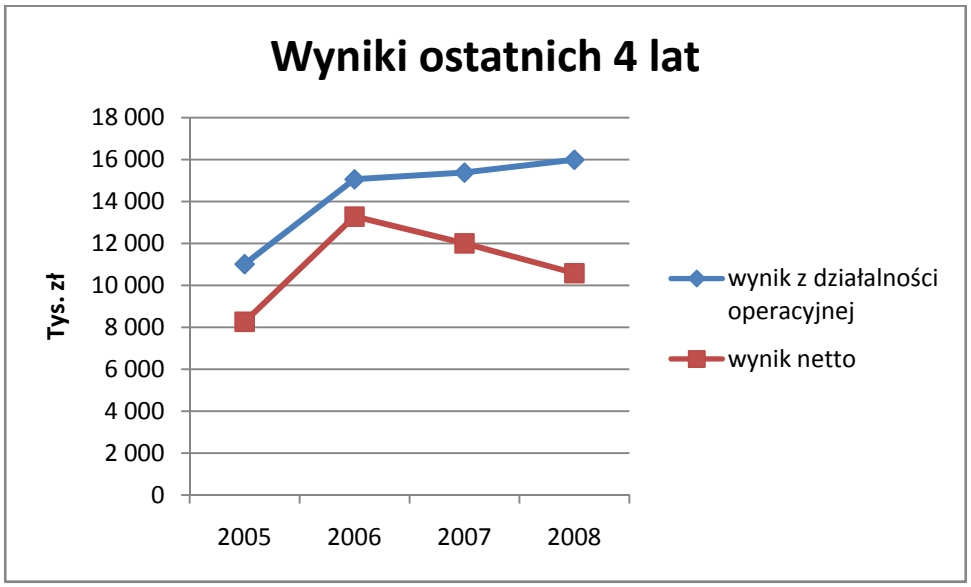
Rentowność grupy kapitałowej przedstawiała się j. n.:

	Rok bieżący	Rok poprzedni
- zyskowność majątku – *ROA*	3,31 %	4,40 %

- zyskowność kapitału własnego – *ROE* 7,60 % 11,02 %
- zyskowność sprzedaży 3,16 % 4,03 %

Wyniki działalności operacyjnej oraz wyniki netto grupy kapitałowej za ostatnie 4 lata przedstawiały się j. n.:

lata	wynik z działalności operacyjnej	wynik netto
2005	11 013 tys. zł.	8 259 tys. zł.
2006	15 062 tys. zł.	13 284 tys. zł.
2007	15 381 tys. zł.	12 005 tys. zł.
2008	15 995 tys. zł.	10 582 tys. zł.

4. <u>Istotne wskaźniki płynności finansowej oraz wskaźniki z rachunku przepływów pieniężnych są następujące:</u>

Lp.	Nazwa wskaźnika	Rok bieżący	Rok poprzedni	+ Poprawa - Pogorszenie
1	2	3	4	5
1.	Pokrycia bieżących zobowiązań	134,49%	101,09%	+33,40 p. proc.
2.	Płynności – szybki	62,01%	45,86%	+16,15 p. proc.
3.	Płynności – bardzo szybki	2,28	1,71%	+0,57 p. proc.
4.	Obrotu należności z tyt. dostaw	47 dni	55 dni	+8 dni
5.	Obrotu zobowiązań z tyt. dostaw	47 dni	61 dni	+14 dni
6.	Obrotu materiałami	51 dni	60 dni	+9 dni
7.	Obrotu wyrobami gotowymi	42 dni	36 dni	-6 dni

8.	Pokrycia majątku kapitałami własnymi	47,99%	38,35%	+13,11 p. proc.
9.	Obciążenia majątku zobowiązaniami	45,43%	48,61%	+3,18 p. proc.

W roku 2008, w porównaniu do roku poprzedniego, zwiększyły się wskaźniki płynności finansowej w zakresie działalności operacyjnej (bez uwzględnienia zobowiązania z tyt. pochodnych instrumentów finansowych). Wskaźnik płynności III stopnia wzrósł o 33,4 punkty procentowe, wskaźnik płynności II stopnia wzrósł o 16,15 punktów procentowych, a wskaźnik gotówkowy wzrósł o 0,57 punktów procentowych.

Poprawie uległy wskaźniki wypłacalności:
- pokrycia majątku kapitałem własnym o 13,1 punktów procentowych,
- obciążenia majątku zobowiązaniami o 3,2 punktów procentowych.

Poprawie, w porównaniu do stanu na 31 grudnia 2007 roku, uległy wskaźniki obrotu należnościami oraz zobowiązaniami z tytułu dostaw i usług odpowiednio o 8 i 14 dni.
W porównaniu do roku 2007, obrotowość materiałów poprawiła się o 9 dni, obrotowość wyrobów gotowych uległa wydłużeniu o 6 dni.

Szczegółowa prezentacja wskaźników płynności finansowej, wskaźników rotacji należności, zobowiązań i zapasów, wskaźników wypłacalności oraz wskaźników z rachunku przepływów pieniężnych znajduje się w załącznikach nr 3 i 4 niniejszego raportu.

5. Wnioski końcowe

W toku badania sprawozdań jednostkowych za rok 2008r. spółek objętych konsolidacją oraz sprawozdania skonsolidowanego nie stwierdzono zjawisk mogących świadczyć o zagrożeniu kontynuacji działalności grupy kapitałowej w najbliższej przyszłości.

Również zdaniem Zarządu ”Ferrum” S.A. w Katowicach, w najbliższym okresie obrachunkowym, nie wystąpią zagrożenia, które spowodowałyby ograniczenie działalności spółki dominującej i zależnej oraz grupy kapitałowej.

D. BADANIE SKŁADNIKÓW MAJĄTKU, ŹRÓDEŁ JEGO POCHODZENIA I POZYCJI KSZTAŁTUJĄCYCH WYNIK CAŁOKSZTAŁTU DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ

I. AKTYWA TRWAŁE

1. Wartości niematerialne i prawne

1) Wartość początkowa wartości niematerialnych spółek objętych konsolidacją wynosi:

– jednostki dominującej	5.887 tys. zł.
– jednostki zależnej	177 tys. zł.
Razem:	6.064 tys. zł.

2) Umorzenie wartości niematerialnych jednostek objętych konsolidacją wynosi:

– jednostki dominującej	1.066 tys. zł.
– jednostki zależnej	129 tys. zł.
Razem:	1.195 tys. zł.

3) Wartość netto wartości niematerialnych wykazana na dzień 31.12.2008 r. wynosi **4.869 tys. zł.**

Udział procentowy w sumie bilansowej 1,4%

Wartości niematerialne nie podlegały korektom konsolidacyjnym. Zostały prawidłowo ujęte w bilansie skonsolidowanym.

2. Rzeczowe aktywa trwałe

1) Wartość początkowa rzeczowych aktywów trwałych objętych konsolidacją wynosi:

– jednostki dominującej	204.348 tys. zł.
– jednostki zależnej	8.776 tys. zł.
Razem:	213.124 tys. zł.

2) Umorzenie środków trwałych objętych konsolidacją wynosi:

– jednostki dominującej	77.472 tys. zł.
– jednostki zależnej	1.501 tys. zł.
Razem:	78.973 tys. zł.

3) Wartość netto środków trwałych wykazana w bilansie na dzień 31.12.2008r. wynosi **134.151 tys. zł**

Udział procentowy w sumie bilansowej 39,4%

Z ogółu wartości netto rzeczowego majątku trwałego przypada na:

a) grunty 535 tys. zł.

b)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	35.540 tys. zł.
c)	urządzenia techniczne i maszyny	92.514 tys. zł.
d)	środki transportu	975 tys. zł.
e)	inne środki trwałe	4.587 tys. zł.

W obszarze rzeczowego majątku trwałego nie wystąpiły wyłączenia i korekty konsolidacyjne. Rzeczowe aktywa trwałe prawidłowo zostały ujęte w bilansie skonsolidowanym.

4) W 2008 roku nakłady na zakupy i budowę środków trwałych oraz wartości niematerialnych w stosunku do możliwych źródeł finansowych wynoszą:

a) Nakłady na budowę i zakupy:

- w jednostce dominującej	7.073 tys. zł.
- w jednostce zależnej	3.605 tys. zł.
Razem nakłady:	10.678 tys. zł.

b) Źródła finansowania:

- amortyzacja	10.508 tys. zł.
- część dotacji na prace rozwojowe	170 tys. zł.
Razem:	10.678 tys. zł.

c) Nie wystąpił niedobór źródeł finansowania

Sfinansowanie nakładów na budowę i zakup środków trwałych oraz wartości niematerialnych przedstawia się następująco:

- zobowiązania na 1.01.2008 r.	4.448 tys. zł.
- nakłady na budowę i zakupy środków trwałych i wartości niematerialnych	10.678 tys. zł.
Razem potrzebne środki na finansowanie	15.126 tys. zł.
- zobowiązania na 31.12.2008 r.	2.370 tys. zł.
- sfinansowano nakłady	12.756 tys. zł.
w tym:	
- zakupy bezpośrednie	*11.167 tys. zł.*
- zakupy w leasingu finansowym	*821 tys. zł.*
- zwrot z likwidacji na środki trwałe w budowie	*14 tys. zł.*
- wartość podatku VAT	*754 tys. zł.*

Rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne zostały prawidłowo zaprezentowane w skonsolidowanym bilansie.

3. Aktywa z tyt. odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tyt. odroczonego podatku dochodowego wynoszą 5.365 tys. zł.

Udział procentowy w sumie bilansowej 1,6%

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustalone zostały w oparciu o ujemne różnice przejściowe występujące między księgową a podatkową wartością składników aktywów i pasywów bilansu w spółkach objętych konsolidacją i w zagregowanej kwocie zaprezentowane w sprawozdaniu skonsolidowanym.

4. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe wystąpiły tylko w spółce dominującej. Stanowiły je: akcje:

	Wartość brutto	Odpisy aktualizujące	Wartość netto
- akcje w jednostce powiązanej	10.018 tys. zł.	0 tys. zł.	10.018 tys. zł.
- akcje w pozostałych jednostkach	622 tys. zł.	249 tys. zł.	373 tys. zł.
- nieruchomości inwestycyjne	38.198 tys. zł.	0 tys. zł.	38.198 tys. zł.
	48.838 tys. zł.	249 tys. zł.	48.589 tys. zł.

pomniejszone o:

– wyłączenia konsolidacyjne akcji ZKS Ferrum S.A. -10.018 tys. zł.

Aktywa finansowe na dzień 31.12.2008 r. 38.571 tys. zł.

Udział procentowy w sumie bilansowej 11,3%

Akcje będące w posiadaniu ”Ferrum” S.A., jako przeznaczone do obrotu, zostały zakwalifikowane do grupy aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik.

Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, wycena nieruchomości inwestycyjnych bazuje na modelu wartości godziwej Nieruchomości inwestycyjne stanowi prawo wieczystego użytkowania gruntu utrzymywane w celu osiągnięcia korzyści z tytułu przyrostu wartości.

Dokonane wyłączenia akcji spółki zależnej zostały ustalone zgodnie z wymaganą procedurą konsolidacji.

Aktywa finansowe w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały wykazane prawidłowo.

5. Należności długoterminowe

Należności długoterminowe wynoszą: **8.829 tys. zł**

Udział procentowy w sumie bilansowej 2,6 %

w tym:

– w jednostce dominującej 8.824 tys. zł.

– w jednostce zależnej 5 tys. zł.

Należności długoterminowe to należności od jednostek spoza grupy kapitałowej.

W bilansie skonsolidowanym należności długoterminowe zostały prawidłowo wykazane.

II. AKTYWA OBROTOWE

1. Zapasy — 80.166 tys. zł.

Udział procentowy w sumie bilansowej		23,5 %
z tego przypada na:		
1) materiały		25.309 tys. zł.
- materiały brutto	*26.249 tys. zł.*	
- odpis aktualizujący materiały	*- 940 tys. zł.*	
2) półprodukty i produkty w toku		10.566 tys. zł.
3) produkty gotowe		44.286 tys. zł.
4) towary		5 tys. zł.

Z podanych wyżej zapasów ogółem przypada na:

– jednostkę dominującą	65.761 tys. zł.
– jednostkę zależną	14.405 tys. zł.
Razem:	75.330 tys. zł.

W pozycji zapasów nie miały miejsca wyłączenia konsolidacyjne.

Stan zapasów nierotacyjnych przedstawiał się następująco:

Stan na 1.01.2008 r.	892 tys. zł.,	w tym odpis aktualizujący 892 tys. zł.
Stan na 31.12.2008 r.	940 tys. zł.,	w tym odpis aktualizujący 940 tys. zł.

Wartość zapasów ustalono i wykazano prawidłowo w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

2. Należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług

Zagregowana wartość należności krótkoterminowych z tyt. dostaw i usług brutto spółek konsolidowanych wynosi	51.441 tys. zł.
pomniejszona o:	
– odpisy z tytułu aktualizacji wyceny	1.735 tys. zł.
pomniejszona o:	
– wyłączenia konsolidacyjne	527 tys. zł.
Należności krótkoterminowe z tyt. dostaw i usług wykazane w skonsolidowanym bilansie na dzień 31.12.2008 r.	**49.179 tys. zł.**
Udział procentowy w sumie bilansowej	14,4 %
w tym przypada na:	
– *należności od jednostek powiązanych*	*274 tys. zł.*
– *należności od pozostałych jednostek*	*48.905 tys. zł.*

Na należności wątpliwe i sporne utworzono w spółkach odpisy aktualizujące zaliczone w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych.

Należności wykazane w sprawozdaniach finansowych spółek grupy kapitałowej zostały skorygowane o wyłączenia wzajemnych obrotów rozrachunków występujących miedzy spółkami objętymi konsolidacją.

Należności z tyt. dostaw i usług zostały prawidłowo wykazane w bilansie. Zaprezentowane zostały w wartościach wymagalnych tj. łącznie z naliczonymi odsetkami. Saldo należności wyrażonych w walutach obcych zostało wycenione według kursu średniego NBP na dzień 31.12.2008 r.

Z kwoty brutto należności z tytułu dostaw i usług przypada na należności:

–	nieprzeterminowane	40.577 tys. zł.
–	przeterminowane	10.337 tys. zł.
w tym:		
a)	*do 3 miesięcy*	*8.107 tys. zł.*
b)	*od 3 do 6 miesięcy*	*102 tys. zł.*
c)	*od 6 do 12 miesięcy*	*828 tys. zł.*
d)	*powyżej 12 miesięcy*	*1.300 tys. zł.*
	Razem brutto:	50.914 tys. zł.
-	odpisy z tytułu aktualizacji wyceny	1.735 tys. zł.
	Razem netto:	49.179 tys. zł.

Należności z tytułu dostaw i usług wykazano w skonsolidowanym bilansie w prawidłowej wielkości.

3. Pozostałe należności krótkoterminowe

Należności krótkoterminowe pozostałe brutto wynoszą:	17.173 tys. zł.
pomniejszone o:	
– odpisy z tytułu aktualizacji wyceny	300 tys. zł.
Należności krótkoterminowe pozostałe wykazane w skonsolidowanym bilansie na dzień 31.12.2008 r.	**16.873 tys. zł.**
Udział procentowy w sumie bilansowej	5,0 %
w tym przypada na:	
– *należności z tyt. podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń*	*1.629 tys. zł.*
– *czynne rozliczenia międzyokresowe*	*703 tys. zł.*
– *inne należności*	*14.541 tys. zł.*

Z podanych wyżej należności przypada na:

– jednostkę dominującą	15.046 tys. zł.
– jednostkę zależną	1.827 tys. zł.
Razem:	16.873 tys. zł.

W pozycji pozostałych należności nie miały miejsca korekty konsolidacyjne.
Należności zostały prawidłowo ustalone i wycenione oraz kompletnie ujęte w skonsolidowanym bilansie.

4. Pochodne instrumenty finansowe

Wycena niezrealizowanych pochodnych instrumentów finansowych na dzień 31.12.2008 r. była ujemna, w związku z czym jest prezentowana w pasywach bilansu jako zobowiązanie grupy kapitałowej.

5. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wynoszą **2.526 tys. zł.**

Udział procentowy w sumie bilansowej 0,7 %

i składają się z:

1) środków pieniężnych w jednostce dominującej	113 tys. zł.
2) środków pieniężnych w jednostce zależnej	2.413 tys. zł.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują sumę środków pieniężnych w jednostce dominującej i zależnej. Środki w walutach obcych zostały ujęte w księgach wg kursu zamknięcia, który grupa kapitałowa przyjęła na poziomie średnich kursów NBP na 31.12 2008 r.
W pozycji środków pieniężnych nie miały miejsca wyłączenia konsolidacyjne.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty zostały wycenione w wartości nominalnej i kompletnie zaprezentowane w skonsolidowanym bilansie.

III. KAPITAŁ WŁASNY

Kapitał własny wynosi **163.413 tys. zł.**

Udział procentowy w sumie bilansowej 48,0%

i składa się z:

1) Kapitału podstawowego	75.839 tys. zł.
2) Kapitału zapasowego	76.983 tys. zł.
3) Niepodzielonego wyniku z lat ubiegłych	9 tys. zł.
4) Zysku netto	10.582 tys. zł.

1. Kapitał podstawowy grupy kapitałowej

Zagregowana wartość wyniosła:	85.839 tys. zł.
Wyłączenia wartości akcji spółki zależnej	-10.000 tys. zł.

Kapitał podstawowy na dzień 31.12.2008 r. wykazany w skonsolidowanym bilansie w wysokości **75.839 tys. zł.** jest prawidłowy i stanowi go kapitał jednostki dominującej.

2. <u>Kapitał zapasowy</u>

Zagregowana wartość wyniosła:	77.001 tys. zł.
Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	-18 tys. zł.
Kapitał zapasowy na dzień 31.12.2008 r. wykazany w skonsolidowanym bilansie wynosi	**+76.983 tys. zł.**

Korekta konsolidacyjna dotyczy rozliczonej wartości firmy powstałej przy pierwszym objęciu udziałów jednostki zależnej

3. <u>Niepodzielony wynik z lat ubiegłych</u>

Zagregowana wartość wyniosła:	0 tys. zł.
Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	+9 tys. zł.
Wynik z lat ubiegłych na dzień 31.12.2008 r. wykazany w skonsolidowanym bilansie wynosi	**+9 tys. zł.**

Korekta konsolidacyjna dotyczy wyłączenia odpisu aktualizującego odsetki od należności jednostki dominującej

4. <u>Wynik netto</u>

Zagregowana wartość wyniosła:	10.591 tys. zł.
w tym:	
– jednostki dominującej	5.574 tys. zł.
– jednostki zależnej	5.017 tys. zł.
Wyłączenie konsolidacyjne wyniosło	-9 tys. zł.
Wynik netto grupy kapitałowej	**10.582 tys. zł.**

Wyłączenie konsolidacyjne dotyczyło odwrócenia odpisu aktualizującego odsetki od należności spółki dominującej wobec spółki zależnej.

Skonsolidowany zysk wykazano w bilansie w wielkości prawidłowej.

IV. <u>ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE</u>

1. <u>Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego</u>

wynoszą	**17.967 tys. zł.**
Udział procentowy w sumie bilansowej	5,3 %

i składają się z rezerw na odroczony podatek dochodowy:

1) w jednostce dominującej	17.909 tys. zł.
2) w jednostce zależnej	58 tys. zł.

W skonsolidowanym bilansie pozycja rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego stanowi sumę rezerw tworzonych w jednostkach wchodzących w skład grupy, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych różniących wartość księgową od wartości podatkowej aktywów i zobowiązań.

Pozycja rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego została prawidłowo zaprezentowana w sprawozdaniu skonsolidowanym.

2. **<u>Długoterminowe rezerwy na zobowiązania</u>** wynoszą **1.535 tys. zł.**

Udział procentowy w sumie bilansowej 0,5 %

i składają się z:

1) rezerw długoterminowych w jednostce dominującej 1.478 tys. zł.
2) rezerw długoterminowych w jednostce zależnej 57 tys. zł.

W pozycji długoterminowych rezerw na zobowiązania nie miały miejsca wyłączenia konsolidacyjne.

Skonsolidowany bilans zawiera sumę długoterminowych rezerw tworzonych na świadczenia pracownicze i podobne dla jednostki dominującej i zależnej.

Pozycja długoterminowych rezerw na zobowiązania została prawidłowo zaprezentowana w sprawozdaniu skonsolidowanym.

3. **<u>Kredyty i pożyczki długoterminowe</u>** nie wystąpiły

4. **<u>Zobowiązania długoterminowe</u>** wynoszą **659 tys. zł.**

Udział procentowy w sumie bilansowej 0,2 %

i składają się z:

1) zobowiązań w jednostce dominującej 238 tys. zł.
2) zobowiązań w jednostce zależnej 421 tys. zł.

w tym przypada na:

– *zobowiązania z tyt. dostaw i usług* *19 tys. zł.*
– *rozliczenia międzyokresowe – dotacje* *90 tys. zł.*
– *pozostałe zobowiązania – raty leasingowe* *550 tys. zł.*

W pozycji długoterminowych zobowiązań nie miały miejsca wyłączenia konsolidacyjne.

Zagregowana wartość zobowiązań długoterminowych wyceniona została metodą zamortyzowanego kosztu. Została kompletnie i prawidłowo ujęta w sprawozdaniu skonsolidowanym.

V. ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

1. Krótkoterminowe rezerwy na zobowiązania wynoszą **2.253 tys. zł.**

Udział procentowy w sumie bilansowej 1,8 %

i składają się z:

1) rezerw w jednostce dominującej 416 tys. zł.
2) rezerw w jednostce zależnej 1.837 tys. zł.

W pozycji krótkoterminowych rezerw na zobowiązania nie miały miejsca wyłączenia konsolidacyjne. Skonsolidowany bilans zawiera sumę krótkoterminowych rezerw na zobowiązania spółek konsolidowanych.
Pozycja została prawidłowo oszacowana i zaprezentowana w skonsolidowanym bilansie.

2. Kredyty i pożyczki krótkoterminowe wynoszą **40.704 tys. zł.**

Udział procentowy w sumie bilansowej 12,0 %

i składają się z:

1) kredytów i pożyczek w jednostce dominującej 35.339 tys. zł.
2) kredytów w jednostce zależnej 5.365 tys. zł.

Pozycja krótkoterminowych kredytów i pożyczek obejmuje zagregowaną wartość zadłużeń spółki dominującej oraz zależnej, które zostały wycenione w skorygowanej cenie nabycia oraz w sposób właściwy zaprezentowana w skonsolidowanym bilansie.

3. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zagregowana wartość zobowiązań z tyt. dostaw i usług spółek objętych konsolidacją wynosi 45.265 tys. zł.

pomniejszone o:
– wyłączenia konsolidacyjne 527 tys. zł.

Zobowiązania krótkoterminowe z tyt. dostaw i usług wykazane w skonsolidowanym bilansie **44.738 tys. zł.**

Udział procentowy w sumie bilansowej 13,1 %

w tym przypada na:
– *zobowiązania od jednostek powiązanych* *4.299 tys. zł.*
– *zobowiązania od pozostałych jednostek* *40.439 tys. zł.*

Struktura czasowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług jest następująca:

a) nieprzeterminowane 27.238 tys. zł.
b) przeterminowane 18.027 tys. zł.

w tym:

– *do 3 miesięcy*	*18.023 tys. zł.*
– *od 3 do 6 miesięcy*	*0 tys. zł.*
– *od 6 do 12 miesięcy*	*2 tys. zł.*
– *powyżej 12 miesięcy*	*2 tys. zł.*
wyłączenia konsolidacyjne	-527 tys. zł.
Razem:	44.738 tys. zł.

Wartość zobowiązań z tytułu dostaw i usług objęła sumę zobowiązań spółki dominującej i zależnej pomniejszoną o wzajemne rozrachunki.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wykazane zostały w wartościach wymagalnych tj. łącznie z naliczonymi odsetkami. Saldo zobowiązań wyrażonych w walutach obcych zostało wycenione według kursu średniego NBP na dzień 31.12.2008 r. Zobowiązania zostały zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu kompletnie i prawidłowo.

4. <u>Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe</u> wynoszą **35.240 tys. zł.**

Udział procentowy w sumie bilansowej 10,3 %

i składają się z pozostałych zobowiązań krótkoterminowych:

1) w jednostce dominującej	27.065 tys. zł.
2) w jednostce zależnej	8.175 tys. zł.

w tym przypada na:

– *zobowiązania z tyt. podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń i innych świadczeń*	*4.366 tys. zł.*
– *rozliczenia międzyokresowe*	*8.892 tys. zł.*
– *inne zobowiązania*	*21.982 tys. zł.*

Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe zostały kompletnie i prawidłowo ujęte w skonsolidowanym bilansie.
W tej pozycji nie wystąpiły korekty konsolidacyjne, prezentowana kwota w bilansie objęła zagregowaną wartość spółek objętych konsolidacją.

5. <u>Pochodne instrumenty finansowe</u> wynoszą **34.020 tys. zł.**

Udział procentowy w sumie bilansowej 10,0 %

Spółki wchodzące do grupy kapitałowej, w celu uniezależnienia od wahań kursowych planowanych przychodów ze sprzedaży własnej produkcji, ustalonej zgodnie z umowami ramowymi i zawartymi kontraktami handlowymi w walutach obcych, nabywały pochodne instrumenty finansowe.

Pozycja pochodnych instrumentów finansowych w pasywach skonsolidowanego bilansu stanowi różnicę pomiędzy zakontraktowanymi cenami pochodnych instrumentów finansowych, a ich wartością godziwą na dzień 31.12.2008 r.:

w tym:

1) w spółce dominującej 32.980 tys. zł.
2) w spółce zależnej 1.040 tys. zł.

Pozycja została prawidłowo zaprezentowana w skonsolidowanym bilansie. Skutki wyceny odniesione zostały w wynik z działalności finansowej za rok 2008.

VI. WYNIK FINANSOWY

Skonsolidowany rachunek zysków i strat grupy kapitałowej sporządzony został przez:

- ***połączenie*** w pełnej wysokości poszczególnych pozycji jednostkowych rachunków zysków i strat spółki dominującej i jednostki zależnej oraz dokonanie wyłączeń kwot transakcji występujących między spółkami;
- ***wyłączenie*** z rachunku zysków i strat grupy kapitałowej korekt konsolidacyjnych.

W grupie "Ferrum" S.A. w 2008 roku nie miały miejsca zaniechania działalności. Jednostki wchodzące w skład grupy prowadziły działalności kontynuowane.

1. Przychody i koszty oraz wynik finansowy wynikające z rachunku zysku i strat – wariant porównawczy za okres od 1.01.2008 r. do 31.12.2008 r. są następujące:

Treść	Przychody ze sprzedaży, zbytu i pozostałe	Odpowiadające im koszty	Wynik + zysk – strata
DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA	357.727 tys. zł.	341.732 tys. zł.	15.995 tys. zł.
Produkty	326.721 tys. zł.	331.332 tys. zł.	-4.611 tys. zł.
Towary i materiały	7.799 tys. zł.	6.394 tys. zł.	1.405 tys. zł.
Zmiana stanu produktów	20.435 tys. zł.	X	20.435 tys. zł.
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby	211 tys. zł.	X	211 tys. zł.
Pozostałe przychody operacyjne	2.561 tys. zł.	X	
Pozostałe koszty operacyjne	X	4.006 tys. zł.	-1.445 tys. zł.
ZYSK Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	x	x	15.995 tys. zł.
Przychody finansowe	40.868 tys. zł.	x	
Koszty finansowe	x	37.781 tys. zł.	3.087 tys. zł.
ZYSK PRZED OPODATKOWANIEM	x	x	19.082 tys. zł.
Podatek dochodowy bieżący	x	x	1.755 tys. zł.

Odroczony podatek dochodowy	x	x	6.745 tys. zł.
ZYSK NETTO	x	x	10.582 tys. zł.

1.1. Przychody ogółem za okres od 1.01.2008 r. do 31.12.2008 r. ujęte w jednostkowych rachunkach zysków i strat wynoszą 401.898 tys. zł.

Wyłączenia i korekty konsolidacyjne przychodów wynoszą - 3.303 tys. zł.

w tym:

- *wyłączenie z tyt. sprzedaży produktów -2.834 tys. zł.*
- *wyłączenie z tyt. sprzedaży towarów i materiałów -39 tys. zł.*
- *korekta konsolidacyjna z tyt. prezentacji wyniku na różnicach kursowych dot. działalności operacyjnej -383 tys. zł.*
- *korekta konsolidacyjna z tyt. prezentacji wyniku na sprzedaży rzeczowego majątku trwałego -15 tys. zł.*
- *wyłączenie z tyt. naliczonych odsetek -23 tys. zł.*
- *odwrócenia odpisu aktualizującego odsetki od należności -9 tys. zł.*

Przychody prawidłowo i kompletnie wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat wynoszą **398.595 tys. zł.**

1.2. Koszty ogółem za okres od 1.01.2008 r. do 31.12.2008 r. ujęte w jednostkowych rachunkach zysków i strat wynoszą 382.807 tys. zł.

Wyłączenia i korekty konsolidacyjne kosztów wynoszą - 3.294 tys. zł.

w tym:

- *wyłączenie z tyt. zakupu usług produkcyjnych -2.873 tys. zł.*
- *korekta konsolidacyjna z tyt. prezentacji wyniku na różnicach kursowych dot. działalności operacyjnej -383 tys. zł.*
- *korekta konsolidacyjna z tyt. prezentacji wyniku na sprzedaży rzeczowego majątku trwałego -15 tys. zł.*
- *wyłączenie z tyt. naliczonych odsetek -23 tys. zł.*

Koszty prawidłowo i kompletnie wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat wynoszą **379.513 tys. zł.**

Zysk przed opodatkowaniem grupy kapitałowej **19.082 tys. zł.**

1.3. Ważniejsze pozycje pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych.

Przychody

- odsetki związane z działalnością operacyjną 1.024 tys. zł
- otrzymane odszkodowania i reklamacje 839 tys. zł
- nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi 379 tys. zł.
- rozwiązanie odpisów aktualizujących 140 tys. zł.

Koszty

- odsetki związane z działalnością operacyjną 1.359 tys. zł.
- wynik ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych 41 tys. zł.
- aktualizacja wartości aktywów niefinansowych 643 tys. zł.
- odszkodowania, reklamacje, kary umowne 1.837 tys. zł.

1.4. Ważniejsze pozycje przychodów i kosztów finansowych.

Przychody finansowe

- umorzenie kredytów i odsetek od kredytów i gwarancji 2.621 tys. zł.
- przekwalifikowanie nieruchomości inwestycyjnej 38.198 tys. zł.
- wynik na sprzedaży akcji obcych 49 tys. zł.

Koszty finansowe:

- nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi związana z realizacją i wyceną instrumentów finansowych 33.171 tys. zł.
- odsetki i prowizje związane z działalnością finansową 3.113 tys. zł.
- opłaty z tyt. factoringu 606 tys. zł.
- opłaty z tyt. leasingu 129 tys. zł.

Na skutek zawieranych przez spółki, wchodzące w skład grupy kapitałowej, walutowych transakcji terminowych ograniczających ryzyko kursowe, w wynik finansowy odniesione zostały różnice powstałe z realizacji pochodnych instrumentów finansowych. Również w wynik finansowy odniesiona została ich wycena memoriałowa w wartości godziwej. Ogółem wpływ na wynik miały:

- realizacja finansowych transakcji terminowych w 2008 roku +815 tys. zł.
- rozliczenie wyceny dokonanej na 31.12.2007 r. +34 tys. zł.
- wycena wg wartości godziwej na 31.12.2008 r. -34.171 tys. zł.

-33.171 tys. zł.

Przychody i koszty z podstawowej działalności, pozostałe przychody i koszty operacyjne oraz przychody i koszty finansowe w skonsolidowanym rachunku zysków i strat zostały ustalone i wykazane prawidłowo.

2. Obowiązkowe zmniejszenia zysku

- z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych **8.500 tys. zł.**

w tym:
- podatek bieżący *1.755 tys. zł.*
- podatek odroczony *6.745 tys. zł.*

Dochód do opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych wystąpił w jednostce zależnej. Grupa ”Ferrum” S.A. nie jest grupą podatkową, w związku z czym wyliczony podatek od dochodu ZKS Ferrum S.A. został

zaewidencjonowany w księgach spółki zależnej i prawidłowo wykazany w sprawozdaniu skonsolidowanym.

Prezentacja podatku dochodowego w sprawozdaniu finansowym

- podatek bieżący		1.755 tys. zł.
- podatek odroczony.		6.745 tys. zł.
- wykorzystanie rezerwy na podatek odroczony	-135 tys. zł.	
- wykorzystanie aktywu na podatek odroczony	+1.452 tys. zł.	
- utworzenie rezerwy na podatek odroczony	+8.407 tys. zł.	
- utworzenie aktywu na podatek odroczony	-2.979 tys. zł.	
Razem wartość podatku dochodowego od osób prawnych		1.989 tys. zł.

Wartości bieżącego podatku dochodowego oraz rezerwy i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od osób prawnych zostały poprawnie ujęte w księgach rachunkowych spółek objętych konsolidacją oraz prawidłowo wykazane w sprawozdaniu skonsolidowanym.

3. **Zysk netto grupy kapitałowej** za rok 2008 wynosi **10.582 tys. zł.**
i został prawidłowo ustalony i wykazany w skonsolidowanym sprawozdaniu.

4. **Rozliczenia wykorzystania dotacji**

Spółce dominującej została przyznana ***dotacja do aktywów*** na realizację opracowania i wdrożenia technologii wytwarzania wielkogabarytowych kształtowników zimnogiętych na podstawie Umowy o dofinansowanie wykonania projektu celowego nr 6 ZR9 2006C/06782 z dnia 1 grudnia 2006 roku zawartej pomiędzy Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a ”Ferrum” S.A., będącą ‘wnioskodawcą’ i Politechniką Śląską będącą ‘wykonawcą’.
Przyznane środki wg stanu na 31.12.2008 r. wynoszą 2.135 tys. zł. Rozliczenie dotacji z rozliczeń międzyokresowych przychodów do pozostałych przychodów operacyjnych nastąpi z chwilą rozpoczęcia amortyzowania prac rozwojowych.

VII. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE, OGRANICZENIA W PRAWACH WŁASNOŚCI I ISTOTNE ZDARZENIA PO DACIE, NA KTÓRĄ SPORZĄDZONO SPRAWOZDANIE SKONSOLIDOWANE

1. Wykaz grup zobowiązań zabezpieczonych na majątku grupy kapitałowej

Zobowiązanie zabezpieczone	Stan na 31.12.2008 roku			Stan na 31.12.2007 roku		
	kwota kredytu, pożyczki i inne w tys. zł.	kwota zabezpieczenia w tys. zł.	kwota zabezpieczenia wyrażona jako % aktywów	kwota kredytu, pożyczki i inne w tys. zł.	kwota zabezpieczenia w tys. zł.	kwota zabezpieczenia wyrażona jako % aktywów
Hipotecznie	25.284	36.000	10,6	33.227	70.545	23,6

Zastaw na majątku	45.326	159.873	46,9	44.779	130.765	43,7
Przewłaszczenia rzeczy ruchomych	0	0	0	245	8.832	3,0
Zastaw na udziałach	13.500	4.000	1,2	16.944	4.000	1,3
Przelew wierzytelności wraz z pełnomocnictwem do rachunków bankowych	5.365	8.000	2,3	6.193	10.361	3,4
Razem		**207.873**	**61,0**		**224.503**	**75,0**

2. **Zobowiązania warunkowe,** w tym również udzielone przez grupę kapitałową gwarancje i poręczenia, także wekslowe nie wystąpiły na dzień 31.12.2008 r.

VIII. SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH, INFORMACJE DODATKOWE, SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

Struktura przepływu środków pieniężnych w roku 2008 przedstawiała się następująco:

- przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej -20.486 tys. zł.
- przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej -11.379 tys. zł.
- przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej +31.912 tys. zł.

Przepływy pieniężne razem: 47 tys. zł.

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych jest właściwie powiązany z bilansem, rachunkiem zysków i strat oraz księgami rachunkowymi spółek objętych konsolidacją.

Informacje dodatkowe o przyjętych zasadach rachunkowości oraz noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2008 zawierają wszystkie zagadnienia wymagane Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej. Przedstawione zostały metody wyceny aktywów i pasywów. Dane zawarte w informacji dodatkowej są kompletne i prawidłowo prezentowane.

Sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej sporządzone zostało na bazie danych skonsolidowanego sprawozdania. Zawiera informacje o grupie kapitałowej zgodnie z wytycznymi art.49 ust. 2 Ustawy o rachunkowości.

IX. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

Po dacie zamknięcia bilansu nie wystąpiły zdarzenia gospodarcze, które powinny być ujęte w sprawozdaniu skonsolidowanym za rok 2008.

X. NARUSZENIE PRAWA

W toku badania nie stwierdzono naruszenia przepisów prawa podatkowego, dewizowego, celnego, kodeksu spółek handlowych oraz zachowane zostały zasady zgodnie ze statutami spółek objętych konsolidacją.

E. OCENA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO ZA 2008 ROK.

Stwierdzamy, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe i stanowiąca jego podstawę dokumentacja są zgodne z przepisami prawa i powszechnie przyjętymi przez środowisko zawodowe zasadami rachunkowości.

Stwierdzamy prawidłowość i rzetelność skonsolidowanego sprawozdania finansowego, polegającą na wykazaniu w nim wyników całokształtu działalności oraz sytuacji majątkowej i finansowej grupy kapitałowej zgodnie z prawdą materialną.

F. USTALENIA KOŃCOWE

1. Sprawozdanie niniejsze zawiera 30 stron maszynopisu kolejno ponumerowanych. Każdą ze stron oznaczono, umieszczając na niej obok numeru strony podpis biegłego rewidenta.
2. Do raportu załącza się:
   - ***1)*** Wnioski i uwagi – nie występują,
   - ***2)*** Wyniki ekonomiczno-finansowe,
   - ***3)*** Wskaźniki zyskowności, płynności finansowej i wypłacalności,
   - ***4)*** Wskaźniki z rachunku przepływów pieniężnych,
   - ***5)*** Stan odpisów z tytułu aktualizacji wyceny aktywów oraz rezerw na zobowiązania,
   - ***6)*** Potwierdzenie odbioru (w egzemplarzu podmiotu badającego).

(podmiot badający)

MW RAFIN Marian Wcisło
Biuro Usług Rachunkowości i Finansów Sp. j.
41-200 Sosnowiec, al. Zwycięstwa 3
Podmiot uprawniony nr 3076

P R E Z E S
Biegły Rewident
Marian Wcisło
nr ewid. 5424/785

Biegły Rewident

Anna Jeziorska-Hesse
Nr ewid. 9455/7065

Sosnowiec, dnia 26 marca 2009 r.

Załącznik nr 2

Wyniki ekonomiczno - finansowe

w tys. zł.

Lp.	WSKAŹNIK	Wykonanie			Wskaźnik procentowy	
		2008	2007	2006	3:4	4:5
1	2	3	4	5	6	7
1.	Przychody ogółem w tym z tytułu:	**377 949**	**304 605**	**245 687**	**124,08%**	**123,98%**
	- sprzedaży produktów	326 721	292 984	238 251	111,51%	122,97%
	- sprzedaży materiałów i towarów	7 799	5 166	3 973	150,97%	130,03%
	- pozostałych przychodów operacyjnych	2 561	3 945	2 196	64,92%	179,64%
	- przychodów finansowych	40 868	2 510	1 267	1628,21%	198,11%
2.	Koszty uzyskania przychodów w tym z tytułu:	**358 867**	**289 566**	**232 236**	**123,93%**	**124,69%**
	- kosztu własnego sprzedanych produktów	310 686	280 287	223 322	110,85%	125,51%
	- wartość sprzedanych materiałów i towarów	6 394	4 744	2 976	134,78%	159,41%
	- pozostałych kosztów operacyjnych	4 006	1 683	3 060	238,03%	55,00%
	- kosztów finansowych	37 781	2 852	2 878	1324,72%	99,10%
3.	Wynik finansowy przed opodatkowaniem	**19 082**	**15 039**	**13 451**	**126,88%**	**111,81%**
4a).	Podatek dochodowy bieżący	1 755	1 357	167		
4b).	Podatek dochodowy odroczony	6 745	1 677	0		
5.	Wynik finansowy netto	**10 582**	**12 005**	**13 284**	**88,15%**	**90,37%**

Załącznik Nr 3

Wskaźniki zyskowności , płynności finansowej i wypłacalności za rok 2008

w tys. zł

Rodzaj wskaźnika i sposób wyliczenia	Kwoty		Wskaźnik		Zmiana wskaźnika + poprawa, -pogorszenie
	Rok bieżący	Rok poprzedni	Roku bieżącego	Roku poprzedniego	
1	2	3	4	5	6
WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI					
1. Wskaźnik zyskowności sprzedaży					
Zysk netto x 100	10 582	12 005			
= ----------	----------	----------	3,16	4,03	-0,87
Przychody ze sprzedaży	334 520	298 150			
2. **Wskaźnik zyskowności ogółem majątku (ROA)**					
Zysk netto x 100	10 582	12 005			
= ----------	----------	----------	3,31	4,40	-1,09
Przeciętny stan majątku	319 897	273 038			
3. **Skorygowany wskaźnik zyskowności ogółem majątku (ROA1)**					
Zysk netto + odsetki zapłacone netto (tj. bez p.d.o.p.) x 100	13 695	14 816			
= ----------	----------	----------	4,28	5,43	-1,15
Przeciętny stan majątku	319 897	273 038			
4. **Wskaźnik produktywności majątku trwałego**					
Przychody ze sprzedaży	334 520	298 150			
= ----------	----------	----------	2,41	2,25	0,16
Przeciętny stan produkcyjnego majątku trwałego	138 984	132 772			
5. **Wskaźnik zyskowności kapitałów własnych (ROE)**					
zysk netto x 100	10 582	12 005			
= ----------	----------	----------	7,60	11,02	-3,42
Przeciętny stan kapitałów własnych	139 163	108 910			
6. **Wskaźnik zyskowności kapitału całkowitego**					
zysk netto x 100	10 582	12 005			
= ----------	.....	.....	3,31	4,40	-1,09
Przeciętny stan kapitału całkowitego	319 897	273 038			
7. **Skala dźwigni finansowej**					
zyskowność kapitałów własnych (poz. 5) - skorygowana zyskowność majątku (poz. 3)	7,60-4,28	11,02-5,43	3,32	5,59	-2,27
WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI FINANSOWEJ					
1	2	3	4	5	6
8. **Wskaźnik pokrycia bieżących zobowiązań**					
środki obrotowe x 100	148 744	146 225			
= ----------	----------	----------	134,49	101,09	33,40
zobowiązania krótkoterminowe z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe minus układ	110 598	144 650			
9. **Wskaźnik szybkości spłaty zobowiązań**					
środki obrotowe - zapasy x 100	68 578	66 340			
= ----------	----------	----------	62,01	45,86	16,15
zobowiązania krótkoterminowe z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe minus układ	110 598	144 650			
10. **Wskaźnik płynności bardzo szybki**					
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty x 100	2 526	2 479			
= ----------	----------	----------	2,28	1,71	0,57
zobowiązania krótkoterminowe z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe minus układ	110 598	144 650			
11. **Wskaźnik obrotu należności w razach**					
Przychód ze sprzedaży	334 520	298 150			
= ----------	----------	----------	7,71	6,69	
Przeciętny stan należności minus VAT	43 368	44 547			

12. **Wskaźnik obrotu należności w dniach**					
Liczba dni w okresie	365	365			
= ----------	----------	----------	47	55	8
Wskaźnik obrotu należności w razach	7,71	6,69			
13. **Wskaźnik obrotu zobowiazaniami w razach**					
Koszt własny sprzedaży	317 080	285 031			
= ----------	----------	----------	7,79	5,94	
Przeciętny stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług minus VAT	40 683	47 978			
14. **Wskaźnik obrotu zobowiązaniami w dniach**					
Liczba dni w okresie	365	365			
= ----------	----------	----------	47	61	14
Wskaźnik obrotu zobowiazaniami w razach	7,79	5,94			
15. **Wskaźnik obrotu zapasami w razach**					
Zużycie materiałów	245 298	217 990			
= ----------	----------	----------	7,15	6,06	
Przeciętny stan zapasów materiałów	34 308	35 960			
16. **Wskaźnik obrotu zapasami w dniach**					
Liczba dni w okresie	365	365			
= ----------	----------	----------	51	60	9
Wskaźnik obrotu zapasami materiałów w razach	7,15	6,06			
17. **Wskaźnik obrotu zapasami w razach**					
Przychód ze sprzedaży produktów	326 721	292 984			
= ----------	----------	----------	8,67	10,04	
Przeciętny stan zapasów wyrobów gotowych	37 700	29 196			
18. **Wskaźnik obrotu zapasami w dniach**					
Liczba dni w okresie	365	365			
= ----------	----------	----------	42	36	-6
Wskaźnik obrotu w razach	8,67	10,04			

WSKAŹNIKI WYPŁACALNOŚCI

1	2	3	4	5	6
19. **Wskaźnik pokrycia odsetek zyskiem w razach**					
Zysk brutto + odsetki	22 195	17 850			
= ----------	----------	----------	7,13	6,35	0,78
Odsetki	3 113	2 811			
20. **Wskaźnik obciążenia majątku zobowiązaniami krótkoterminowymi**					
Zobowiązania krótkoterminowe x 100	154 702	145 465			
= ----------	----------	----------	45,43	48,61	3,18
Majątek ogółem	340 529	299 265			
21. **Wskaźnik pokrycia majątku kapitałami własnymi**					
Kapitały własne x 100	163 413	114 912			
= ----------	----------	----------	47,99	38,35	9,64
Aktywa ogółem	340 529	299 632			
22. **Wskaźnik zobowiązań krótkoterminowych do kapitałów własnych**					
Przeciętne zobowiązania krótkoterminowe x 100	150 084	120 599			
= ----------	----------	----------	91,84	104,95	13,11
Kapitały własne	163 413	114 912			
23. **Wskaźnik pokrycia zobowiązań nadwyżką finansową**					
Nadwyżka finansowa	21 090	21 210			
= ----------	----------	----------	0,14	0,18	-0,04
Przeciętne zobowiązania krótkoterminowe	150 084	120 599			

Przeciętny stan należności z tyt. dostaw i usług został 'unettowiony' poprzez średnią stawkę VAT, która
- w roku 2007 wyniosła 114,76%
- w roku 2008 wyniosła 114,66%

Przeciętny stan zobowiązań z tyt. dostaw i usług został skorygowany o wartość zobowiązań wg układu sądowego oraz 'unettowiony' średnią stawką podatku VAT, która:
- w roku 2007 wyniosła 112,89%
- w roku 2008 r. wyniosła 110,93%

Załącznik Nr 4

WSKAŹNIKI Z RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

kwoty w tys. zł

Lp.	Nazwa wskaźnika	Sposób obliczenia wskaźnika	Kwoty		Wskaźnik		Poprawa + Pogorszenie - (6-7)
			rok 2008	rok 2007	rok 2008	rok 2007	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	***WSKAŹNIK*** udziału zysku netto w stanie środków pieniężnych z działalności operacyjnej =	zysk netto	10 582	12 005	-0,52	1,20	-1,72
		środki pieniężne z działalności operacyjnej	-20 486	10 027			
2	***WSKAŹNIK*** udziału amortyzacji w stanie środków pieniężnych z działalności operacyjnej =	amortyzacja	10 508	9 205	-0,51	0,92	-1,43
		środki pieniężne z działalności operacyjnej	-20 486	10 027			
3	***WSKAŹNIK*** zdolności wypracowania środków pieniężnych z działalności operacyjnej =	środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	-20 486	10 027	-1,19	1,00	-2,19
		środki pieniężne netto z działalności operacyjnej + wpływy z działalności finansowej	17 158	10 027			
4	***WSKAŹNIK*** sfinansowania inwestycji w rzeczowym majątku trwałym oraz WNiP =	nakłady na środki trwałe i wartości niematerialne	10 678	21 742	-0,52	2,17	-2,69
		środki pieniężne z działalności operacyjnej	-20 486	10 027			
5	***WSKAŹNIK*** ogólnej wystarczalności środków =	środki pieniężne z działalności operacyjnej	-20 486	10 027	-0,89	0,32	-1,21
		wydatki z działalności inwestycyjnej oraz finansowej	23 053	30 965			
6	***WSKAŹNIK*** pokrycia odsetek =	Odsetki z działalności finansowej	3 000	1 661	-0,15	0,17	-0,32
		środki pieniężne z działalności operacyjnej	-20 486	10 027			
7	***WSKAŹNIK*** wydajności gotówkowej zainwestowanego kapitału z działalności operacyjnej =	środki pieniężne z działalności operacyjnej	-20 486	10 027	-0,07	0,03	-0,10
		kapitał inwestowany	301 958	297 890			
8	***WSKAŹNIK*** pieniężnej wydajności aktywów =	środki pieniężne z działalności operacyjnej	-20 486	10 027	-0,06	0,03	-0,09
		aktywa ogółem	340 529	299 265			
9	***WSKAŹNIK*** pieniężnej wydajności sprzedaży =	środki pieniężne z działalności operacyjnej	-20 486	10 027	-0,06	0,03	-0,09
		przychody ze sprzedaży produktów towarów i materiałów	334 520	298 150			

TREŚĆ EKONOMICZNA WSKAŹNIKÓW
z rachunku przepływów pieniężnych

1. Im wyższa wartość tego wskaźnika, tym lepiej zysk netto odzwierciedla rzeczywistą nadwyżkę wygospodarowaną przez przedsiębiorstwo.

2. Wysoka i rosnąca wartość tego wskaźnika jest interpretowana negatywnie. Oznacza ona słabą zdolność przedsiębiorstwa do generowania własnych źródeł. Środki z amortyzacji powinny bowiem być wykorzystane na nowe inwestycje w majątek trwały przedsiębiorstwa, a nie służyć finansowaniu bieżącej działalności, czy realizacji zobowiązań z tytułu kredytów lub dywidend.

3. Wzrost wartości tego wskaźnika powinien świadczyć pozytywnie o możliwościach firmy w zakresie samofinansowania. Jednocześnie należy pamiętać o analizie innych danych (np. zaciągnięcie nowych kredytów na sfinansowanie środków trwałych w budowie pomniejszy wartość wskaźnika, co nie może być od razu interpretowane jako negatywny sygnał na temat sytuacji spółki).

4. Mniejsza wartość wskaźnika wskazuje, że firma posiada większe nadwyżki na pokrycie innych wydatków.

5. Wskaźnik kształtujący się na poziomie wyższym od jedności sugeruje, że przedsiębiorstwo wypracowuje wystarczającą ilość środków pieniężnych umożliwiających pokrycie wydatków związanych z działalnością inwestycyjną oraz finansową.

6. Wartość wskaźnika poniżej 1 wskazuje, że przedsiębiorstwo nie jest w stanie pozyskać ze swojej podstawowej działalności operacyjnej środków pieniężnych na spłatę majątku lub zaciągnięcie nowych kredytów. Z pewnością nie może być to oceniane pozytywnie. Należy zaznaczyć, że środki pieniężne z działalności operacyjnej powinny pokrywać nie tylko odsetki, ale również amortyzacje, która służy odtworzeniu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

7.

kapitał zainwestowany	=	kapitały własne i obce	-	inwestycje długoterminowe i krótkoterminowe (bez środków pieniężnych)

8. Wskaźnik ten mierzy ile pozyskano środków pieniężnych z podstawowej działalności operacyjnej z zainwestowanego w tę działalność kapitału.

9. Jeżeli wskaźnik wzrasta, oznacza to że pieniężna wydajność aktywów wzrasta.

10. Wskaźnik ten oznacza jaka część przychodów ze sprzedaży (w ujęciu memoriałowym) ma pokrycie w przychodzie pieniężnym. Im wskaźnik ten jest wyższy, tym jest lepszy. Różnica między 100% a wskaźnikiem oznacza brak kasowego pokrycia w ujęciu pieniężnym w przychodzie.

Uwaga:

Do rachunku przepływu środków pieniężnych nie można podchodzić bezkrytycznie. Dodatnia nadwyżka środków pieniężnych nie świadczy jeszcze o zdolności płatniczej, podobnie jak ujemna nie może być interpretowana jako brak środków na regulowanie zobowiązań. Wartość ujemna często powstaje przy znacznym udziale sprzedaży kredytowej w całości obrotu, co jest związane ze wzrostem należności. Z kolei dodatnia nadwyżka powstaje przy zużywaniu zgromadzonych materiałów, bez jednoczesnego odtwarzania stanu zapasów. Podobnie sytuacja będzie się przedstawiać w przypadku zakupu materiałów na kredyt kupiecki. Analizy sprawozdania z przepływu środków pieniężnych należy więc dokonywać w powiązaniu z oceną stanu należności, zobowiązań czy poziomu zapasów itp.

Jak wynika z powyższego opisu nie można w sposób jednoznaczny interpretować wartości pojedynczych wskaźników i wyciągać na tej podstawie konkretnych wniosków. Jednak analiza całościowa pozwala na ogólne określenie kondycji przedsiębiorstwa i jednocześnie zmniejszenie ryzyka podjęcia niewłaściwej decyzji.

Załącznik nr 5

Stan odpisów z tytułu aktualizacji wyceny aktywów oraz rezerw na zobowiązania według stanu na dzień 31.12.2008 r.

w tys. zł.

Lp.	Treść	Aktywa finansowe	Zapasy środków obrotowych	Należność		Rezerwa na podatek odroczony	Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	Pozostałe rezerwy	Razem
				główna	odsetki				
1	2	3	5	6	7	8	9	10	11
1	**Stan na początek okresu**	**11**	**892**	**2 097**	**194**	**9 695**	**2 362**	**1 006**	**16 257**
2	Odpisy z tytułu aktualizacji wyceny	238	166	49	450	x	x	x	**903**
3	Utworzenie rezerwy	x	x	x	x	8 407	622	1 644	**10 673**
	Razem (2 + 3 + 4)	**238**	**166**	**49**	**450**	**8 407**	**622**	**1 644**	**11 576**
4	Wykorzystanie	0	118	525	120	135	830	1 016	**2 744**
5	Ustanie przyczyn, dla których dokonano:	0	0	0	0	0	0	0	**0**
	a) odpisów	0	0	0	0	0	0	0	**0**
	b) utworzenie rezerw		0	0	0	0	0	0	**0**
6	Rozwiązanie odpisów na skutek spłaty należności	0	0	33	107	x	x	x	**140**
7	Inne	0	0	0	-30	0	0	0	**-30**
	Razem (4 + 5 + 6 + 7)	**0**	**118**	**558**	**197**	**135**	**830**	**1 016**	**2 854**
8	**Stan na koniec okresu**	**249**	**940**	**1 588**	**447**	**17 967**	**2 154**	**1 634**	**24 979**